

Sygn. akt IV KO 72/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **P. K.** i in.,
oskarżonych z art. 258 § 3 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 26 września 2022 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w Katowicach
zawartego w postanowieniu z dnia 23 czerwca 2022 r., sygn. akt XVI K 94/22,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2022 r. Sąd Okręgowy w Katowicach wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, to jest Sądowi Okręgowemu w Sosnowcu.

Sprawa dotyczy popełnienia czynów z art. 258 § 3 k.k. i in. przez P. K. i dwanaścioro innych oskarżonych (łącznie zarzuca się im popełnienie kilkudziesięciu czynów — Sąd Okręgowy w Katowicach w postanowieniu z dnia 23 czerwca 2022 r. wskazuje wprawdzie na to, że sprawa dotyczy 15 oskarżonych — jednak również w stosunku do oskarżonych G. B. i M. L. sprawę wyłączono do odrębnego rozpoznania, por. postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 października 2020 r. i 12 listopada 2020 r. oraz zarządzenie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 12 listopada 2020 r. (k. 18053, k. 18083, k.

18088, akt, t. XCIV). Na sprawę składa się obecnie 113 tomów akt głównych, 35 tomów akt z kontroli skarbowej oraz dodatkowo 15 tomów załączników (segregatorów) i jako taka należy ona do kategorii spraw skomplikowanych pod względem podmiotowym, jak i przedmiotowym (akt oskarżenia został zawarty w trzech tomach). W dniu 12 listopada 2020 r. otwarto przewód sądowy, a następnie postępowanie to było kontynuowane na 13 terminach rozprawy.

Z dniem 1 kwietnia 2022 r. sędzia referent sprawy SSO J. L. – za swoją zgodą – została skierowana do orzekania w nowo utworzonym Sądzie Okręgowym w Sosnowcu. Jak wynika z informacji zamieszczonych na stronie internetowej tego Sądu (zakładka „Struktura organizacyjna”, „Komórki organizacyjne” i „Wydziały”), w Sądzie tym utworzono jeden Wydział Karny (IV), w którym służbę sędziowską pełni w chwili obecnej sześcioro sędziów (w tym jeden sędzia sądu rejonowego delegowany do Sądu Okręgowego w Sosnowcu). SSO J. L. służbę sędziowską pełni w Wydziale Penitencjarnym i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych (VI), jednocześnie jest Zastępcą Przewodniczącego tego Wydziału.

Kolegium Sądu Okręgowego w Sosnowcu uchwałą z dnia 8 kwietnia 2022 r. – wobec wniosku SSO J. L. o zwolnienie z obowiązku rozpoznania spraw w Sądzie Okręgowym w Katowicach m.in. przedmiotowej sprawy o dawnej sygn. akt V K 46/20 (obecnie sprawa o sygn. XVI K 94/22) jednogłośnie pozytywnie zaopiniowało ww. wniosek, tym samym zwalniając dotychczasowego sędziego referenta SSO J. L. od rozpoznania sprawy (k. 18568). Skutkowało to tym, że zarządzeniem Przewodniczącego V Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 13 kwietnia 2022 r. sprawa została skierowana do referatu jednego z sędziów orzekających w Sądzie Okręgowym w Katowicach (k. 18578), a mianowicie SSO J. C. (raport z losowania – przydział w sprawie V LK 218/22, k. 18579). Zarządzeniem Przewodniczącego XVI Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Katowicach nadano jej nową sygnaturę XVI K 94/22, a z uwagi na usprawiedliwioną nieobecność nowo przydzielonego do sprawy sędziego referenta (do dnia 25 kwietnia 2022 r.) zniesiono termin rozprawy zaplanowanej na dzień 27 kwietnia 2022 r.

Uzasadniając potrzebę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu Sąd Okręgowy w Katowicach wskazał na uchwałę Kolegium Sądu Okręgowego w

Sosnowcu z dnia 8 kwietnia 2022 r. i skutki jej podjęcia, mianowicie na ważką okoliczność, że przedmiotowa sprawa została skierowana do referatu nowego sędziego referenta, orzekającego w Sądzie Okręgowym w Katowicach i w efekcie będzie musiała być prowadzona od początku - a to wobec treści art. 404 § 2 k.p.k. Wskazano ponadto, że powyższa decyzja podjęta w trybie art. 47b § 5 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych może nie budzić jednak zrozumienia w odczuciu społecznym, ponieważ strony na pewno są zaskoczone zaistniałą sytuacją i nie rozumieją tej decyzji (mając przy tym świadomość, że postępowanie w tej sprawie będzie musiało być prowadzone od początku). Zaznaczono również, że dotychczasowy referent sprawy, SSO J. L. (za swoją zgodą) skierowana została do orzekania do nowo utworzonej jednostki sądowej, to jest do Sądu Okręgowego w Sosnowcu, z siedzibą przy ul. [...], w którym to sądzie będzie orzekała, a zgodnie z art. 55 § 4 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych sędzia może orzekać we wszystkich sprawach w swoim miejscu służbowym, a w innych sądach w przypadkach określonych w ustawie (jurysdykcja sędziego). Przepisy o przydziale spraw oraz wyznaczaniu i zmianie składu sądu nie ograniczają jurysdykcji sędziego i nie mogą być podstawą stwierdzenia sprzeczności składu sądu z przepisami prawa, nienależytego obsadzenia sądu lub udziału osoby nieuprawnionej lub niezdolnej do orzekania w wydaniu orzeczenia. Przepis art. 47b § 5 cyt. Ustawy stanowi natomiast, że zmiana miejsca służbowego sędziego lub delegowanie do innego sądu oraz zakończenie delegowania nie stanowi przeszkody do podejmowania czynności w sprawach przydzielonych w dotychczasowym miejscu służbowym albo miejscu pełnienia służby, aż do ich zakończenia. Zdaniem sądu występującego z wnioskiem w trybie przepisu art. 37 k.p.k. nie ma przeszkód prawnych, aby SSO J. L. w dalszym ciągu rozpoznawała przedmiotową sprawę, zwłaszcza, że siedziba Sądu Okręgowego w Sosnowcu jest przy tym oddalona zaledwie o 11 kilometrów (ok. 15 minut jazdy samochodem) od dotychczasowego miejsca orzekania Sędziego (Sąd Okręgowy w Katowicach, ul. [...]). Jednocześnie zwrócono uwagę na stopień obciążenia Sądu Okręgowego w Katowicach (będącego jednym z najbardziej obciążonych sądów okręgowych w Polsce) oraz odległość nowo utworzonej jednostki sądowej od Sądu Okręgowego w Katowicach (zaledwie 11 kilometrów, która nie jest odległością znaczną w rozumieniu art. 47b §

5 ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych). Motywując wniosek o przekazanie sprawy z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości – przejawiające się w dążeniu do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie – wskazano również na okoliczność zaawansowania rozpoznania sprawy przez dotychczasowego sędziego referenta (przesłuchania wszystkich oskarżonych oraz 17 świadków), prawną możliwość jej kontynuowania i tym samym wyeliminowania najpoważniejszego skutku decyzji (uchwały) Kolegium Sądu Okręgowego w Sosnowcu z dnia 8 kwietnia 2022 r. to jest zagrożenia przewlekłością postępowania oraz przewidywany pierwszy termin rozprawy – wyznaczony w nowym składzie orzekającym nie wcześniej niż na początku 2024 r., formułując finalnie konkluzję, iż „ponowne otwarcie przewodu sądowego w sprawie niniejszej nastąpi po czterech latach od czasu pierwotnego wpływu niniejszej sprawy do sądu (20 marca 2020 r. - przyp. SN), co z całą pewnością nie będzie postrzegane, w odczuciu społecznym, jako przystąpienie do rozpoznania niniejszej sprawy w rozsądnym terminie. Ewentualna natomiast decyzja Sądu Najwyższego o przekazaniu niniejszej sprawy do Sądu Okręgowego w Sosnowcu wyeliminuje wszystkie te negatywne skutki”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Okręgowego w Katowicach o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości nie zasługiwała na uwzględnienie.

W związku z utworzeniem nowego sądu okręgowego (Sąd Okręgowy w Sosnowcu) część sędziów dotychczas orzekających w sprawach karnych w Sądzie Okręgowym w Katowicach została przydzielona do orzekania w nowo utworzonej jednostce sądowej. Jednocześnie Kolegium Sądu Okręgowego w Sosnowcu pozytywnie opiniowało wnioski sędziów przeniesionych do nowego sądu o zwolnienie z obowiązku rozpoznania spraw przydzielonych do ich referatów w Sądzie Okręgowym w Katowicach — w tym m. in. w niniejszej sprawie. Reakcją na taką praktykę stało się występowanie przez Sąd Okręgowy w Katowicach w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu (Sądowi Okręgowemu w Sosnowcu) z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Zaprezentowana przez Sąd Okręgowy w Katowicach w postanowieniu z dnia 23 czerwca 2022 r. argumentacja oraz realia faktyczne (i prawno-ustrojowe) niniejszej sprawy nie uzasadniają skorzystania z wyjątkowej instytucji właściwości delegacyjnej i przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, które mogłoby doznać uszczerbku, gdyby sprawę zawisłą obecnie przed Sądem Okręgowym w Katowicach rozpoznał ten Sąd, jako sąd właściwy do jej rozpoznania podług przepisów kodeksu postępowania karnego normujących zagadnienie właściwości miejscowej sądu. Okoliczności niniejszej sprawy (szczególnie zaszłości w postaci jej procesowego zaawansowania w toku „pierwszego” biegu postępowania jurysdykcyjnego przed Sądem Okręgowym w Katowicach, przeprowadzenia — po otwarciu przewodu sądowego — 14 rozpraw, przesłuchania wszystkich oskarżonych oraz 17 świadków, skomplikowanego charakteru sprawy) prowadzą do wniosku, że rzeczywiście Sąd Okręgowy w Katowicach występujący z inicjatywą w niniejszej sprawie ma rację, gdy twierdzi w uzasadnieniu postanowienia o zwróceniu się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, że wykonanie uchwały Kolegium Sądu Okręgowego w Sosnowcu z dnia 7 kwietnia 2022 r. może się wiązać z negatywnymi konsekwencjami dla dobra wymiaru sprawiedliwości w płaszczyźnie szybkości i sprawności postępowania (cyt.: „[...] zmarnowanie [...] czasu poświęconego przez dotychczasowego sędziego referenta do przygotowania się do rozpoznania niniejszej sprawy, jak i tego czasu, który został przeznaczony na faktyczne jej rozpoznanie”). Trzeba jednak podkreślić, że — wbrew temu co twierdzi sąd występujący z inicjatywą w trybie art. 37 k.p.k. — sięgnięcie po wyjątkową instytucję unormowaną w tym przepisie nie jest jednak w stanie spowodować, że do tych negatywnych konsekwencji w aspekcie szybkości i sprawności rozpoznania sprawy nie dojdzie. Nie ma bowiem racji Sąd występujący z inicjatywą o przekazanie sprawy w trybie przewidzianym w przepisie art. 37 k.p.k., że skorzystanie z tzw. właściwości z delegacji mogłoby spowodować rozpoznanie przedmiotowej sprawy w dotychczasowym składzie orzekającym (cyt.: „ewentualna natomiast decyzja Sądu Najwyższego o przekazaniu niniejszej sprawy do Sądu Okręgowego w Sosnowcu [...] stworzy szansę na rozpoznanie niniejszej sprawy w

dotychczasowym składzie orzekającym (a zatem w składzie, który już zapoznał się z aktami sprawy niniejszej [...] [decyzja ta] wyeliminuje najistotniejszy skutek decyzji Kolegium Sądu Okręgowego w Sosnowcu – zagrożenie przewlekłością w niniejszej sprawie [...] ”), co miałoby tę zaletę, że skład ten jest zaznajomiony z aktami (wielotomowej i wielopodmiotowej) sprawy oraz możliwe byłoby dalsze prowadzenie zaawansowanego już postępowania dowodowego.

Sąd wskazuje w uzasadnieniu swego postanowienia, że ewentualna decyzja Sądu Najwyższego – we wskazanych okolicznościach – nie będzie stanowić żadnej przeszkody do realizacji czynności procesowych przez dotychczasowego sędziego referenta SSO J. L. wobec bliskiej odległości dzielącej Sąd Okręgowy w Sosnowcu od Sądu Okręgowego w Katowicach (sądy te dzieli zaledwie 11 kilometrów). Dotychczasowy sędzia referent — jak uważa Sąd Okręgowy w Katowicach — będzie mógł prowadzić sprawę w budynku Sądu Okręgowego Sosnowcu. Tym samym wyeliminuje się — zdaniem sądu występującego z inicjatywą w trybie art. 37 k.p.k. — najistotniejszą ujemną implikację uchwały Kolegium Sądu Okręgowego w Sosnowcu z dnia 8 kwietnia 2022 r., mianowicie zagrożenie przewlekłością postępowania.

Nie negując zaprezentowanych w postanowieniu sygn. XVI K 94/22 argumentów akcentujących wzgląd na zredukowanie czy wyeliminowanie ryzyka powstania znacznej przewlekłości w sprawie (w której postępowanie jurysdykcyjne było dynamicznie prowadzone przez dotychczasowego referenta — intensywnie postępowanie rozpoznawcze, niemała ilość przesłuchanych świadków) to nie mogą one jednak prowadzić do uznania wniosku Sądu Okręgowego w Katowicach za zasadny. Istotnie, dalsze prowadzenie sprawy przez sędziego dotychczas do niej przydzielonego, który się z nią zapoznał i następnie zdołał ją w sposób znaczący zaawansować procesowo leżałoby w interesie dobra wymiaru sprawiedliwości (zasada szybkości postępowania — art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.).

Rzecz jednak w tym, że przepis art. 37 k.p.k. nie umożliwia przekazywania spraw — imiennie wyznaczonym przez Sąd Najwyższy — sędziom równorzędnym (co budziłoby zresztą zupełnie fundamentalne zastrzeżenia z punktu widzenia konstytucyjnego prawa do sądu właściwego, od której to zasady wyjątek stanowi właśnie art. 37 k.p.k., a którą to zasadę konstytucyjną na poziomie

ustawowym mają realizować przepisy ustrojowe wprowadzające zasadę losowego przydziału spraw sędziom), lecz — równorzędnemu są d o w i.

Zatem w trybie określonym w przepisie art. 37 k.p.k. przekazuje się sprawę do są d u równorzędnego, nie zaś sprawę z określonego sądu sędziemu równorzędnemu. Przekazanie niniejszej sprawy — jak to postuluje w swej inicjatywie Sąd Okręgowy w Katowicach — Sądowi Okręgowemu z siedzibą w Sosnowcu z uwagi na obowiązujące regulacje prawno-ustrojowe dotyczące przydziału spraw w sądownictwie powszechnym (których w postanowieniu z dnia 23 czerwca 2022 r. się jakby się nie dostrzega) nie może doprowadzić do efektów pozytywnych z punktu widzenia dobra wymiaru sprawiedliwości (tj. przydzielenia sprawy do rozpoznania dotychczasowemu referentowi). Należy podkreślić, że od czasów introdukcji do ustawy postępowania karnego instytucji przydziału sędziego do sprawy z listy (por. uchylony już przepis art. 351 k.p.k.), w polskim ustroju sądownictwa (prawie sądowym) coraz silniejsze obywatelstwo zdobywają sobie urządzenia procesowe nakierowane na całkowite uniezależnienie przydziału spraw poszczególnym sędziom orzekającym w danym sądzie od pierwiastków związanych z uznaniowością czy arbitralnością decyzji organów wymiaru sprawiedliwości (prezesów sądów, przewodniczących wydziałów). Do nich należy — w pierwszym rzędzie — obowiązująca obecnie w sądownictwie powszechnym zarówno w procedurze karnej, jak i cywilnej, zasada losowego przydziału spraw sędziom (por. art. 47a § 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, j.t.: Dz.U. z 2020, poz. 2072 ze zm.).

Niniejsza sprawa po ewentualnym przekazaniu do Sądu Okręgowego w Sosnowcu podlegałaby przeto procedurze rejestracji we właściwym repertorium i następnie — przewidzianemu przez prawo, tj. art. 47a § 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych — ustawowo określonemu przydziałowi. Skoro sprawa oskarżonych P. K. i in. jest sprawą zarejestrowaną w repertorium „K”, a zatem sprawą należącą do kategorii, o której mowa w przepisie art. 16 § 1 pkt 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych, to gdyby nawet została ona przekazana do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Sosnowcu, wówczas podlegałaby przydziałowi jednemu z sześciorga sędziów orzekających w IV Wydziale Karnym Sądu Okręgowego w Sosnowcu — w drodze przydziału

opierającego się na systemie losowego przydziału spraw sędziom (SLPS). Po przekazaniu sprawa — zgodnie — obowiązującymi przepisami ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych nie mogła by zatem trafić jako sprawa przydzielona do dotychczas prowadzącego ją (w ramach dawnego miejsca służbowego, tj. Sądu Okręgowego w Katowicach) SSO J. L., skoro sędzia ta orzeka w VI Wydziale Penitencjarnym i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń, do którego właściwości (i „właściwości” orzekających w nim sędziów) należą sprawy penitencjarne i nadzoru nad sądowym postępowaniem wykonawczym w sprawach z zakresu prawa karnego (§ 1 pkt 33a lit. f Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie utworzenia wydziałów w sądach okręgowych, Dz.Urz. Ministra Sprawiedliwości poz. 334 ze zm.), a nie sprawy karne.

Przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Sosnowcu w trybie art. 37 k.p.k. mogłoby zatem doprowadzić nie tyle do zniwelowania okoliczności mogących negatywnie rzutować na sprawność postępowania, ile raczej zdublować — w sposób analogiczny — problematyczną sytuację do której doszło obecnie i którą naświetla Sąd Okręgowy w Katowicach w postępowaniu zawierającym inicjatywę formułowaną na podstawie art. 37 k.p.k., tj. skutkować przydzieleniem niniejszej sprawy jednemu z sześciorga sędziów IV Wydziału Karnego Sądu Okręgowego w Sosnowcu, którzy sądziliby ją ponownie od początku.

Należy wreszcie powiedzieć, że wniosek Sądu Okręgowego w Katowicach w trybie art. 37 k.p.k. stanowi kolejny przykład próby potraktowania przez ten sąd instytucji tzw. właściwości delegacyjnej jako instrumentu mającego służyć niwelowaniu nierówności w zakresie obciążeń poszczególnych referatów sędziów wynikających z utworzenia nowego sądu w Sosnowcu, przeniesienia doń części sędziów orzekających dotychczas w Sądzie Okręgowym w Katowicach i podjęcia określonych uchwał przez Kolegium Sądu Okręgowego w Sosnowcu w oparciu o przepis art. 47b § 5 Prawa o ustroju sądów powszechnych. Orzecznictwo Sądu Najwyższego w tych sprawach nie jest jednolite, bowiem obok orzeczeń nieuwzględniających tego typu wniosków (por. m. in. postanowienia SN z: 8 czerwca 2022 r., sygn. IV KO 47/22; 15 czerwca 2022 r., sygn. IV KO 48/22; 6 lipca 2022, sygn. IV KO 43/22), zapadały także rozstrzygnięcia uwzględniające wnioski

przedstawiane w trybie art. 37 k.p.k. (postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2022 r., sygn. IV KO 41/22 — na to rozstrzygnięcie powołuje się w swoim wniosku Sąd Okręgowy w Katowicach, postanowienie związkowe SN z dnia 14 lipca 2022 r., sygn. IV KO 72/22, zob. też zapadłe na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Sosnowcu do Sądu Najwyższego w trybie przepisów Kodeksu karnego wykonawczego o rozstrzygnięcie wątpliwości co do wykonania orzeczenia IV KO 41/22).

Analiza argumentacji zaprezentowanej w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 23 czerwca 2022 r. prowadzi do wniosku, że Sąd ten koncentruje się na krytyce i kontestowaniu uchwały Kolegium Sądu Okręgowego w Sosnowcu z dnia 8 kwietnia 2022 r., którą to uchwałą Kolegium zwolniło dotychczasowego referenta sprawy oskarżonych P. K. i in., SSO J. L., od jej rozpoznania i usiłuje potraktować wniosek składany w trybie art. 37 k.p.k. jako *sui generis* środek zaskarżenia na uchwałę Kolegium Sądu Okręgowego w Sosnowcu. Sąd Okręgowy w Katowicach uważa tę decyzję za cyt.: „nie mogąca budzić jednak zrozumienia w odczuciu społecznym, ponieważ strony na pewno są zaskoczone zaistniałą sytuacją i nie rozumieją tej decyzji [...], [decyzję] podjętą pochopnie i bezrefleksyjnie”. Trafnie jednak zwraca się uwagę w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por m. in. postanowienia SN sygn. IV KO 47/22 i IV KO 43/22), że nie jest dopuszczalne korygowanie decyzji kolegium danego sądu podjętych na podstawie przepisu art. 47b § 5 Prawa o ustroju sądów powszechnych w trybie przewidzianym w przepisie art. 37 k.p.k., tj. w ramach instytucji właściwości z delegacji.

W myśl ustawy ustrojowej sądownictwa powszechnego decyzja w przedmiocie zwolnienia sędziego z obowiązku rozpoznania części lub wszystkich spraw podejmowana na podstawie art. 47b § 5 Prawa o ustroju sądów powszechnych jest niezaskarżalna i jako taka nie podlega kontroli ze strony innych organów. Tryb przewidziany w przepisie art. 37 k.p.k. może być uznany za podstawę przekazania przez Sąd Najwyższy sprawy innemu sądowi równorzędnemu celem *sui generis* reasumpcji rozstrzygnięcia podjętego na zasadach określonych w art. 47b § 5 Prawa o ustroju sądów powszechnych wyłącznie przy najbardziej kreatywnym podejściu do wykładni, traktującym

brzmienie przepisu i jego wyraźny kontekst normatywny jako dość luźny punkt odniesienia dla decyzji podejmowanych w toku postępowania karnego. Godzi się jednak zauważyć, że „reasumpcji” tego typu nie przewiduje sama ustawa, zaś art. 37 k.p.k. nie daje asumptu do sugerowania określonego kierunku postępowania kolegium sądu, w tym sugerowania ewentualnego rozważenia cofnięcia uprzednio podjętej decyzji. Na podstawie art. 37 k.p.k. dopuszczalne wyłącznie wystąpienie z inicjatywą przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu (co w praktyce oznacza przekazanie tej sprawy — zgodnie z właściwością — do rozpoznania jednemu z sędziów orzekających w IV Wydziale Karnym Sądu Okręgowego w Sosnowcu i wylosowanych do jej poprowadzenia), nie zaś przedłożenie kolegium danego sądu kwestii związanych ze zwolnieniem od orzekania w określonej sprawie przez sędziego przeniesionego do innej jednostki sądowej.

Wreszcie tytułem uwagi końcowej wypada odnieść się do — podnoszonego przez Sąd Okręgowy w Katowicach — argumentu nawiązującego do tego, że przepisy o przydziale spraw oraz wyznaczaniu i zmianie składu sądu nie ograniczają jurysdykcji sędziego i nie mogą być podstawą stwierdzenia sprzeczności składu sądu z przepisami prawa, nienależytego obsadzenia sądu lub udziału osoby nieuprawnionej lub niezdolnej do orzekania w wydaniu orzeczenia. To prawda, że Prawo o ustroju sądów powszechnych rzeczywiście w tym kierunku reguluje zagadnienie ewentualnych konsekwencji procesowych naruszenia regulacji dotyczących przydziału spraw, wyznaczania i zmiany składu sądu (art. 55 § 4 zd. drugie). Zgodnie z art. 55 § 4 zd. pierwsze Prawo o ustroju sądów powszechnych sędzia może orzekać we wszystkich sprawach w swoim miejscu służbowym, a w innych sądach w przypadkach określonych w ustawie (jurysdykcja sędziego). Przepis ten nie może być jednak odczytywany w ten sposób, że stwarza on podstawę dla traktowania *per non est* innych przepisów normujących problematykę przydziału spraw sędziom sądów powszechnych. Sędzia może orzekać we wszystkich sprawach w swoim miejscu służbowym, jednakże ich przydział *in concreto* odbywa się podstawie przepisów kompleksowo regulujących tę materię, tj. m. in. art. 16 § 1, 22a § 1, 47a § 1 i 2, 47b § 5 Prawa o ustroju sądów powszechnych, a także przepisów niższej rangi normujących kwestie organizacji

wewnętrznej sądów powszechnych, jeżeli ustawa upoważnia organy wykonawcze do ich wydania (Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie utworzenia wydziałów w sądach okręgowych). Z szerokiego określenia *votum* sędziowskiego nie można zatem wywodzić tezy o braku konieczności respektowania przepisów ustrojowych regulujących zagadnienia przydziału spraw, które określają tryb i zasady przydziału spraw poszczególnym sędziom sprawującym jurysdykcję w danej jednostce sądowej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[as]